

رابطه دین‌داری و بزهکاری

محمدرضا طالبان در سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۷۷ مطالعه‌ای در نمونه‌ای ۳۸۴ نفری از دانش‌آموزان دختر و پسر مدارس یک منطقه از تهران با عنوان «دین‌داری و بزهکاری در میان جوانان دانش‌آموز» انجام داده است. این پژوهش در سال ۱۳۸۰، توسط پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات منتشر شده است.

برخی از یافته‌های این پژوهش عبارت است از:

ابعاد اعتقادی دین در پاسخ‌گویان قوی است. دانش‌آموزان به گویه‌هایی درباره وجود خدا، معاد، نبوت پیامبر، پاداش و کیفر به اعمال نیک و بد در قیامت و اولویت رستگاری در آخرت به موفقیت مادی به ترتیب ۹۵.۳، ۸۹.۱ و ۷۹.۲ درصد پاسخ مثبت داده‌اند.

احساس مذهبی و بعد تجربه دینی نیز در گروه نمونه قوی بوده است. گویه «گاهی اوقات احساس توبه می‌کنم و از خدا کمک می‌خواهم که برای جبران گناهانم به من کمک کند»، ۹۵.۱ درصد پاسخ کاملاً موافقم یا موافقم را دریافت کرده است. پاسخ‌گویان درباره تجربه مواردی مانند احساس نزدیکی به خدا، احساس معنویت خاص در هنگام عبادت یا زیارت و احساس پشیمانی از گناه و عذاب وجدان نیز به ترتیب ۸۰.۲، ۸۵.۲، ۸۱.۳ و ۹۱.۳ پاسخ موافقم یا کاملاً موافقم را اعلام نموده‌اند.

در بعد اهمیت دین در زندگی تنها ۵۹.۶ درصد مخالف این هستند که برای کسب موفقیت‌های مادی دستورات خدا و دین را زیر پا بگذارند. در پاسخ به گزاره «معمولاً هر کاری را که مایل باشم انجام می‌دهم حالا فرقی نمی‌کند آن کار گناه باشد یا نباشد.» فقط ۴۸.۴ درصد مخالفت نموده‌اند. تأکید بر حلال بودن درآمد و پرهیز از لقمه حرام در حدود ۸۲ درصد موافق دارد.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که در بعد مناسک دینی و شریعت، تنها ۴۰.۴ درصد از دانش‌آموزان اعلام نموده‌اند که نماز را به صورت مرتب می‌خوانند. در مقابل ۲۹.۷ درصد اعلام کرده‌اند که اصلاً نماز نمی‌خوانند یا به ندرت این کار را انجام می‌دهند. در بحث روزه نیز تقریباً همانند نماز ۴۴.۵ درصد از افراد اعلام کرده‌اند که حتماً و همه روزها در ماه مبارک رمضان روزه می‌گیرند.

در نهایت با در نظر گرفتن تمامی جنبه‌ها و ابعاد رفتار دینی، میانگین نمره کل دین‌داری در این پژوهش ۱۵.۶ از ۲۰ بوده است.